

ผลงานลำดับที่ ๑

รายงานการศึกษาวิเคราะห์

เรื่อง

การตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ

โดย

นางสาวอุมาพร นามวัฒน์

ผู้ขอรับการประเมินในตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (นักวิชาการแรงงาน 9 ชช.)

ตำแหน่งเลขที่ 10

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กระทรวงแรงงาน

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน

912.05.6

12259

8846ก

รายงานการศึกษาวิเคราะห์

2550

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาวิเคราะห์เรื่องการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ

จัดทำโดย : นางสาวอุมาพร นามวัฒน์

ปีที่ดำเนินการ : 2550

การศึกษานี้วิเคราะห์เรื่องการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานผลการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ และแบบรายงานผลการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ และ 3) เพื่อรวบรวมข้อมูลในประเด็นหลักที่ได้จากการศึกษารายงานผลการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ

จากการศึกษาวิเคราะห์รายงานผลการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการของหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ทั้ง 75 จังหวัด พบว่าแต่ละจังหวัดมีการรายงานผลการตรวจเยี่ยมที่แตกต่างกัน คือมีรายงานผลโดยละเอียด รายงานผลโดยสรุป การศึกษาครั้งนี้จึงได้เลือกจังหวัด ซึ่งมีการรายงานผลโดยละเอียดเพื่อศึกษาวิเคราะห์จำนวน 18 จังหวัด คือจังหวัด จันทบุรี สมุทรสาคร ราชบุรี สิงห์บุรี นนทบุรี ปทุมธานี สระแก้ว อุทัยธานี นครศรีธรรมราช ปัตตานี ตรัง พังงา พัทลุง พะเยา อุตรธานีหนองคาย มุกดาหาร ประจวบคีรีขันธ์ เพื่อศึกษาประเด็นหลัก 9 เรื่อง ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบกิจการ ประกอบด้วย ชื่อสถานประกอบกิจการ ประเภทกิจการ จำนวนลูกจ้าง (ชาย - หญิง) ซึ่งจะช่วยในการพิจารณาแนะนำบริการและความรู้ให้เหมาะสมกับสถานประกอบกิจการ

2. วัตถุประสงค์ในการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ พบว่าจังหวัดดังกล่าวสามารถชี้แจงวัตถุประสงค์ของการตรวจเยี่ยมได้ตามนโยบายของกระทรวงแรงงาน

3. คณะผู้ตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ พบว่ามีความแตกต่างกันในองค์ประกอบ และหัวหน้าคณะผู้ตรวจเยี่ยม บางจังหวัดมีผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นหัวหน้าคณะ และมีหน่วยงานอื่น รวมทั้งหน่วยงานสังกัดกระทรวงฯ ร่วมตรวจเยี่ยม สำหรับจังหวัดอื่น ๆ มีหน่วยงานในสังกัดกระทรวง ทั้ง 5 หน่วยงาน ร่วมตรวจเยี่ยม โดยมีแรงงานจังหวัดเป็นหัวหน้าคณะ หรือมีการผลักดันเป็นหัวหน้าคณะ

4. บุคคลในสถานประกอบกิจการที่ให้การต้อนรับ กรณีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นหัวหน้าคณะ ผู้ให้การต้อนรับ คือกรรมการผู้จัดการ หรือเจ้าของสถานประกอบกิจการ หากหัวหน้าส่วนราชการของกระทรวงเป็นหัวหน้าคณะ ผู้ให้การต้อนรับคือ ผู้จัดการทั่วไป ผู้จัดการฝ่ายบุคคล เป็นต้น

5. การจัดสวัสดิการและสิ่งจูงใจให้พนักงาน พบว่าสถานประกอบกิจการ มีการจัดสวัสดิการให้แก่ลูกจ้างตามที่กฎหมายกำหนดและการจัดสวัสดิการนอกเหนือกฎหมายกำหนด

6. สภาพปัญหา และความต้องการของสถานประกอบกิจการ มีทั้งปัญหาที่สามารถดำเนินการแก้ไขได้ในระดับจังหวัดและปัญหาที่ต้องแก้ไขโดยคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง หรือระดับชาติ

7. คำถาม คำตอบที่พบบ่อย พบว่าส่วนมากเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน 7 กรณี รองลงมาเป็นเรื่องเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงาน

8. การแนะนำบริการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง หน่วยงานในสังกัดกระทรวงทั้ง 5 หน่วยงาน ได้ให้การแนะนำบริการ ความรู้ของแต่ละหน่วยงานที่ตนรับผิดชอบ รวมทั้งการให้คำปรึกษา และตอบคำถาม

9. ข้อเสนอแนะของสถานประกอบการและคณะผู้ตรวจเยี่ยมมีการเสนอให้ผลิต ซี.ดี. กิจกรรมของกระทรวงแจกสถานประกอบกิจการ เป็นต้น

ข้อเสนอแนวทางการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ

จากผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานผลการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ การศึกษาครั้งนี้ได้เสนอแนวทางการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ ดังนี้

1. การเตรียมการก่อนตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ
2. แนวทางการให้บริการและความรู้ตามภารกิจของกระทรวงแรงงาน
3. แนวปฏิบัติหลังการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ
4. คณะผู้ตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ
5. แบบรายงานผลการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ

สำหรับข้อเสนอแนวทางการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการนี้ แต่ละจังหวัดควรปรับแนวทางให้เหมาะสมกับสภาพที่แท้จริง ของจังหวัดได้ตามความเหมาะสม

.....

คำนำ

การตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ เป็นนโยบายการทำงานเชิงรุก ซึ่งมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานในส่วนภูมิภาค คือ สำนักงานแรงงานจังหวัด สำนักงานจัดหางานจังหวัด สถาบัน / ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด และสำนักงานประกันสังคมจังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำภารกิจ และบริการด้านต่าง ๆ ของกระทรวง / กรม ไปประชาสัมพันธ์ในสถานประกอบกิจการ รวมทั้งการให้คำแนะนำช่วยเหลือ รับทราบปัญหา อุปสรรคของสถานประกอบกิจการในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกฎหมายแรงงาน อีกทั้งเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีและความคุ้นเคยระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐ นายจ้าง และลูกจ้าง ซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือการประสานงานที่ดีต่อกัน

ปรากฏว่าโครงการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการดังกล่าว เป็นที่พอใจของเจ้าของสถานประกอบกิจการและลูกจ้าง เพราะทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ ข้อกฎหมายด้านแรงงานมากยิ่งขึ้น สมควรที่จะดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่อง การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงได้รวบรวมข้อมูลจากรายงานผลการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ ซึ่งยังไม่เคยมีการรวบรวมมาก่อน และได้นำเสนอแนวทางการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ และแบบรายงานผลการตรวจเยี่ยม เพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมในแต่ละจังหวัด

อุมพร นามวัฒน์

ธันวาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	-1-
คำนำ	-4-
สารบัญ	-5-
บทที่ 1 บทนำ	1
- ความสำคัญของปัญหา	1
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
- ขอบเขตและวิธีการศึกษา	4
- ข้อตกลงเบื้องต้นของการศึกษา	4
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารและรายงานที่เกี่ยวข้อง	6
บทที่ 3 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานผลการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ	20
- ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบกิจการ	20
- วัตถุประสงค์ในการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ	21
- คณะผู้ตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ	23
- บุคคลในสถานประกอบกิจการที่ให้การต้อนรับ	28
- การจัดสวัสดิการและสิ่งจูงใจให้พนักงาน	29
- สภาพปัญหาและความต้องการของสถานประกอบกิจการ	32
- คำถาม – คำตอบที่พบบ่อย	40
- การแนะนำบริการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน	56
- ข้อเสนอแนะของสถานประกอบกิจการและคณะผู้ตรวจเยี่ยม	58
บทที่ 4 ข้อเสนอแนวทางการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ	60
- การเตรียมการก่อนตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ	61
- แนวทางการแนะนำการให้บริการและการให้ความรู้ตามภารกิจของกระทรวงแรงงาน	61
- แนวปฏิบัติหลังการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ	65
- คณะผู้ตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ	65
- แบบรายงานผลการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ	67
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	71
- สรุปผลการศึกษา	71
- ข้อเสนอแนะ	74
บรรณานุกรม	76

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ก.	
- การให้บริการจัดหางาน	(1)
- การให้บริการพัฒนาฝีมือแรงงาน	(8)
- ความรู้เกี่ยวกับกองทุนประกันสังคม	(11)
- ภารกิจกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	(17)
- ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๘)	(33)
- ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง อัตราค่าจ้างตามระดับมาตรฐานฝีมือแรงงาน	(37)
- ศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงาน	(49)
- มาตรการการแก้ไขปัญหาโรคใช้วัดคนของกระทรวงแรงงาน	(53)
ภาคผนวก ข.	
- สำนักหนังสือกระทรวงแรงงาน ที่รง 0203.1/ว 493 ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2548 เรื่อง การตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ	(1)
- สำนักบันทึก ที่รง 0203.1/ว 494 ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2548 เรื่อง การตรวจเยี่ยม สถานประกอบกิจการ	(2)
- สำนักบันทึกที่ 0203.1/ว 837 ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2548 เรื่อง แนวปฏิบัติการ งานตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ	(3)
- สรุปคำกล่าวมอบนโยบายให้แก่ผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรม เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2548	(4)
- เทปคำกล่าวในพิธีเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ทิศทางการตรวจราชการ ของกระทรวงแรงงาน ประจำปีงบประมาณ 2549	(6)
- สำนักหนังสือ ที่รง (ปคร.)0208/ว 166 ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2550 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์โรคใช้วัดคน	(12)
- สำนักบันทึกที่ รง 0203.1/ว 26 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2549 เรื่อง แบบสอบถาม ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการตรวจราชการ	(13)
- แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่อง รูปแบบการตรวจราชการ ของกระทรวงแรงงาน	(14)

ภาคผนวก ค.

ภาพกิจกรรม